

Az azonnali fizetési rendszer létrehozását koordináló országos projekt Projektirányító Bizottsága (PIB) tizenkettedik ülésének napirendje

2019. december 17. 10:00-11:30, MNB Szabadság téri székház

Jelenlévő PIB tagok:

Bartha Lajos (MNB)

Borbély László András (Magyar Államkincstár)

Dr. Kovács Levente (Magyar Bankszövetség)

Dr. Selmeczi-Kovács Zsolt (Giro Zrt.)

Dunai Péter (MKIK)

Állandó meghívottak:

Bakati Gábor országos projektvezető

Takács Kristóf (MNB) – MNB oldali projektvezető

Deák Vivien (MNB)

Eseti meghívott

Petrich Orsolya (Magyar Államkincstár)

Bartha Lajos köszöntötte a jelenlévőket, majd ismertette az ülés napirendjén lévő témákat. Ezután emlékeztetésként tájékoztatta a jelenlévőket, hogy október 21-én volt egy bankvezetői tájékoztató, ahol több intézkedést is bemutatott az MNB annak érdekében, hogy jobban látható legyen a piaci szereplők haladása, és ki lehessen szűrni a felmerülő kockázatokat, ezzel biztosítva, hogy március 2-án minden szereplő képes lesz azonnali fizetési szolgáltatást nyújtani.

1. NAPIRENDI PONT: A GIRO BESZÁMOLÓJA A KÖZPONTI RENDSZER FELKÉSZÜLTSGÉRŐL ÉS A PRÓBAÜZEMI TAPASZTALATOKRÓL

Bartha Lajos felkérte Dr Selmeczi-Kovács Zsoltot, hogy az első napirendi pont keretében számoljon be a központi rendszer felkészültségéről és a próbaüzemi tapasztalatokról.

A GIRO vezérigazgatója elmondta, hogy mind a teszt, mind az éles környezet élesbe állt. Voltak hiányosságok, amik menet közben kiderültek, de azok folyamatosan javításra kerülnek. A legfrissebb verzió telepítése mindkét rendszeren megtörtént, az üzenetvesztés problémákat részben ez is tudja kezelni. A GIRO rendszeresen tájékoztatja az MNB-t az elért eredményekről, kiemelten a banki tesztek aktuális eredményeiről. Az incidensek feldolgozása, az ebből tanulás és a hibák kijavítása folyamatos munka. A felmerült incidenseket a GIRO az MNB teljeskörű tájékoztatása mellett elhárította. December 1-ig folyamatos támogatást nyújtott a GIRO a bankoknak párhuzamosan az Éles és a Teszt platform történő teszteléshez. Ugyan december 1-jétől a Kötelező Éles Próbaüzem követelményei csak az Éles platformon folytatódnak, a Teszt platformon továbbra is lehetőség van önkéntes tesztek végrehajtására. A teszt követelmények 2019. november 1-től módosultak, ami alapján visszamenőlegesen is megtörténtek a teszt kiértékelések.

A teszt követelményekben megfogalmazottak szerint folyamatos üzemi működés elvárt a bankoktól, különböző terheléses tesztek mellett annak érdekében, hogy biztosítható legyen, hogy folyamatos működés közben se legyenek kockázatok a banki rendszerekben. Két főbb probléma fogalmazható meg a tesztelés alapján. Az egyik az elvesző üzenetek problémája, ebben a témában egy külön útmutatót is adtak ki. Az ülés előtti napon a bankszektor egészét érintő megbeszélés került megrendezésre ezzel a témával kapcsolatban, este pedig dedikált tesztelést is tartottak. A másik ilyen probléma a telephelyváltás problémája, ezen a téren is több bilaterális egyeztetés zajlik a problémák elhárítása érdekében.

A Nets két napos helyszíni támogatást biztosított novemberben az üzemeltetés támogatása és tudásátadás céljából, továbbá felajánlotta, hogy januárban és februárban a NETS munkatársai a helyszínen lesznek 2, illetve 3 napon. A cél az üzemeltetőknek történő tudásátadás, a rendszer még biztonságosabb üzemeltetése szempontjából. Az MNB és a GIRO között november 18-20. között sikeres BCP tesztek hajtottak végre. A tesztrendszeren és az éles platformon folyamatosan növekedtek a tranzakciószámok, az október és novemberi időszakban arányban a forgalom a tesztrendszerrel kezdett áttérni az éles rendszerre. Még ugyan nem éri el a tesztrendszeri forgalmat, de így is milliós nagyságrendű forgalomról beszélhetünk. A bankok támogatása folyamatos a tesztek alatt. A pótnapok az ügyfelek felé meghirdetésre kerültek, rendszeres tájékoztató kerül megrendezésre a tesztelés kapcsán október 17-től kéthetente, minden héten csütörtökön konzultációs napot tartanak, illetve november óta havi rendszerességgel hírlevelet küldenek a bankoknak. A folyamatos kommunikáció a legfontosabb. December vége ugyan szabadságolásokról szól általában, ennek következtében lazítást kérnének a bankok, de ezt nem lehet megadni nekik.

A következő időszak feladatai közé tartozik a Kötelező Éles Próbaüzem tesztjeinek támogatása 2020. március 1-ig, a kötelező tesztek, valamint az Éles platform forgalmának kiértékelése a bankok és az MNB felé, tesztelés után az újabb verzió telepítése. A Nets munkatársainak ittléte alatt az általuk nyújtott segítség kihasználása.

Legfontosabb, hogy a minőségbiztosító is megerősítette, hogy nincs olyan hiba, ami veszélyezteti a tervezett indulást.

2. NAPIRENDI PONT: AZ ORSZÁGOS PROJEKTVEZETŐ BESZÁMOLÓJA A RENDSZERTAGOK FELKÉSZÜLTÉGÉRŐL ÉS AZ ORSZÁGOS PROJEKT FEJLEMÉNYEIRŐL

Bartha Lajos kérésére a második napirendi pont keretében az országos projektvezető, Bakati Gábor ismertette az országos projekt és a rendszertagi felkészültség státuszát.

Bakati Gábor beszámolójában elmondta, hogy az egyik fő feladat a kötegelte tranzakciók kiemelése a rendszerből, erről a részletes hivatalos tájékoztató januárban lesz kiadva, de ennek a tartalma már ismert a piaci szereplők számára. Ez 12 intézménynek, főleg nagybankoknak jelent módosításokat a projekttervben. Általában ez nem jelent jelentős problémát. Egy másik feladat az elvesző üzenetek probléma megoldása. Az ezzel kapcsolatos előző napi konzultáción egy fő konklúzió az volt, hogy ahol jelentkeznek problémák, ott mind egyedi technikai problémákról beszélhetünk, amelyeket egyenként egyedi megoldással kell kezelni.

A januárban implementálásra kerülő új verzió 52 felmerülő hibából 46-ra megoldást fog nyújtani. A likviditáskezelés riportingjából fakadó problémák, időtállépes kérdéskörével kapcsolatban vizsgálatok és konzultációk zajlottak. Nagyrészt belső rendszerek összehangoltságából fakadtak a problémák. Március 2-ig be kell fejezni a rendszerek és azok összehangoltságának véglegesítését, de a finomítások még évekig eltarthatnak. A tesztek eredményességi szintje igen alacsony. A teljesítményteszteteket a tesztrendszereken futtatják, mert nem merték még bevállalni az éles rendszereken. A Bankszövetségben hetente tartanak konzultációkat, ahol azokat a problémákat beszélik át, amelyekre rendszer szinten kell megoldást találniuk. Októberben 23 banknak volt 100% az azonnali tranzakciók küldési és fogadási képességéhez kapcsolódó fejlesztések implementálásának készültségi foka. Ez alapján a mérőszám alapján közel áll az összes szereplő, hogy a küldésre és fogadásra készültségüket késznek jelentsék. A készültség mértékének megállapítására a bankok által küldött jelentések szolgálhatnak. Ahol szükséges, ott fokozottabb a folyamatok figyelemmel kísérése. Minden jelzett problémára, amit továbbítanak a GIRO irányába, azonnali segítségnyújtásra van lehetőség. Vannak még olyan fejlesztési feladatok, amelyek januárban vagy februárban készülnek el. Ugyan kevés alacsony kockázati besorolású intézet van jelenleg, de a beszámolók azt mutatják, hogy teljesíthetőek az elvárások. Mivel egy rendszerről beszélünk, ha egy probléma felmerül valahol, akkor az kihat az adott intézmény egész rendszerének működésére, teljesítésére. Jellemző, hogy ahol a problémák megoldódtak, ott a tesztelési eredmények is szinte azonnal javultak.

3. EGYÉB, A PIB TAGJAI ÁLTAL AZ ÜLÉSEN FELVETETT TOVÁBBI TÉMÁK MEGVITATÁSA

Bartha Lajos tájékoztatásul elmondta, hogy a piaci szereplők által beküldött riportokat visszaküldik a banki felsővezetőknek, így biztosítva azt, hogy biztosan eljusson hozzájuk a tényleges általuk jelentett státusz. Azoknál a szereplőknél, akik magas kockázatúnak vannak titulálva, helyszíni ellenőrzés keretében is ellenőrzi az MNB, hogy tényleg minden az általuk jelentett módon halad-e. Újabb és újabb szabályozási javaslatok érkeznek több helyről, azonban kijelenthető, hogy biztosan nem lesz változtatás az előírásokban.

Fontos információ, hogy az Üzletszabályzatokat 60 nappal a hatálybalépés előtt közölni kell az ügyfelekkel. Kovács Levente javaslata, hogy erre külön értesítőt küldjenek a bankoknak. Emellett több bank panaszkodik, hogy a tesztelésekhez nem talál tesztpartnereket. Erre a válasz, hogy mostantól nem lesznek előírva a tesztelési csoportok, az ő feladatuk, hogy aktívan keressenek maguknak tesztpartnereket. A tesztelési fórumon fel lett hívva a bankok figyelmé arra, hogy ha bármilyen probléma felmerül, akkor azonnal szóljanak a GIRO-nak. Eddig jellemző volt, hogy pár napot vártak a piaci szereplők a hibabejelentéssel, mivel kivizsgálták, hogy biztos nem náluk van-e a hiba, de fontos, hogy hamar kiderüljön és megoldás legyen az adott problémákra. A legtöbb félelem, ezáltal energiaráfordítás a tranzakció 5 másodperc alatti teljesítése miatt van.

Január 15-20-a körülre már egyértelműen megmondható, hogy elfogadható szinten vannak-e a szereplők. A kommunikáció jelenleg csendes, de ha addigra nagyjából késznek mondhatóak a rendszerek, akkor a kommunikáció is el tud indulni. Már van kész kommunikációs terv kidolgozva, már csak az időzítésen kell pontosítani.

Főleg egyedi problémákról beszélhetünk, ezeket meg kell oldani, elkerülve azt, hogy rendszerszintű problémává nője ki magát a későbbiekben. A szabályozás módosítása szerint vállalati kötegelte tranzakciókat nem lehet beküldeni majd az azonnali rendszerbe, de vállalati egyedieket igen. Szeptembertől már a fizetési kérelem mellett a vállalati kötegelte tranzakció beküldése is megengedett lesz.

Jelenleg a kiegészítő szolgáltatások fejlesztése háttérbe került, de későbbiekben nagyobb hangsúly kerül erre. Már jelentkeztek szolgáltatók, akik fizikai elfogadóhelyeken különböző fizetési helyzetek fejlesztésén gondolkodnak, de a sárgacsekk fizetési kérelemre való kiváltása is felmerült.

Dunai Péter jelezte, hogy amennyiben lesz egy központi, de alapvetően köz- és vállalati szférát érintő konzultáció, azon a területi kamarák is szívesen részt vesznek.

Budapest, 2019. december

Az emlékeztetőt készítette: Deák Vivien